

Aleg. 146.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o preliminarzu krajowej średniej szkoły rolniczej i szkoły ogrodniczej w Czernichowie na rok 1887.

 Szkoła rolnicza w Czernichowie.

Wydział krajowy preliniuje wydatki zwyczajne szkoły rolniczej w Czernichowie na	34.600 zł.
Wydatki nadzwyczajne na	3.080 „
Razem wydatki na	37.680 zł.
W porównaniu z wydatkami uchwalonymi na rok 1886. w kwocie	34.643 „
więcej o	3.037 zł.
Dochody tej szkoły oblicza Wydział krajowy na	18.600 zł.
W porównaniu do uchwalonych na rok 1886. w kwocie	17.600 „
więcej o	1.000 zł.

Komisyja po dokładnem zbadaniu istotnych potrzeb szkoły, przedstawia Wysokiemu Sejmowi do uchwały w następujących pozycjach zmieniony preliminarz Wydziału krajowego.

W Rubryce I. wydatków „*Place nauczycieli*“ przy poz. 5. proponuje Wydział krajowy systemizowanie dwu nowych posad adjunktów z płacą roczną każdego po 800 zł., uchylając jednocześnie czasowo ustanowioną posadę nauczyciela pomocniczego z płacą asystenta w kwocie 600 zł.

Idzie więc w tym razie faktycznie o kreowanie jedynie jednej nowej posady nauczycielskiej i o zastąpienie posady asystenta posadą adjunkta, a budżetowo w ostatnim wypadku o wydatek większy w kwocie 200 zł.

Gdy propozycja Wydziału krajowego dotycząca utworzenia nowej posady nauczycielskiej pod nazwą adjunkta, spowodowaną została jedynie chorobą nauczyciela fachowego p. Kruszyńskiego, ten zaś już po zestawieniu odnośnego preliminarza przyszedł do zdrowia i zawiadomił Wydział krajowy, iż od 1. Stycznia 1887. gotów jest napowrót objąć wykłady, przeto żądanie Wydziału krajowego w tym razie tem samem upada.

Co się zaś tyczy utrzymania czasowo ustanowionej posady asystenta, ba nawet podniesienia jej do posady adjunkta, to przemawia zatem względ na niepospolitą użyteczność dla szkoły pana Walentowicza, wykładającego weterynaryę.

Proponując tę posadę liczy się również komisyja z obecnym faktycznym stanem rzeczy w szkole Czernichowskiej. Istnieje tam prowizoryum co się tyczy Dyrekcyi, gdyż obecny zastępca dyrektora, chociaż rozprężeniu panującemu dawniej w Zakładzie położył koniec, nie jest zarazem nauczycielem fachowym, jak tego statut szkoły wymaga. Wydział krajowy jednak

według oświadczenia złożonego w komisji, nie mógł dotychczas znaleźć osobistości, któraby objęła jeden z wykładów fachowych, a nadto posiadała kwalifikację do pełnienia obowiązków dyrektora zakładu, a zwłaszcza połączonego z nim internatu.

W myśl powyższego uzasadnienia komisja wstawia w Rubr. I. poz. 5. na 3 nau-
czycieli z płacą adjunktów po 800 zł. rocznie — 2.400 zł.

W Rubryce III. „*Koszta administracyjne*“.

Poz. 12. *ad a)* zniża komisja preliminowaną na pomoc kancelaryjną dla Kuratorji szkoły kwotę 350 zł. na 200 zł., wychodząc z przekonania, że kwota pierwsza była usprawiedliwioną, gdy w zakres czynności Kuratorji i administracja folwarku wchodziła, dziś zaś gdy czynność ta zmniejszoną została do opieki jedynie nad szkołą, kwota 200 zł. na pomoc kancelaryjną wystarczyć powinna;

ad c) druki i inseraty zniża się z 200 zł. na 100 zł., stosownie do wysokości tego wydatku w wyższej szkole Dublańskiej;

ad e) preliminowaną kwotę na koszta podróży w interesach zakładu zniża się z 300 na 200 zł., a to z uwagi, iż na ten cel szkoły Dublańskie jedynie 150 zł. otrzymują.

Poz. 18. *Najem pomieszkania* redukuje się z 240 zł. na 120 zł., a to z uwagi na uchylenie projektowanej czwartej posady adjunkta.

Poz. 20. *Sprzęty i ruchomości*. Preliminowaną kwotę 300 zł. jako nadzwyczajny wydatek na zakupno 6 szaf, redukuje się do kwoty 150 zł., a to z uwagi, iż na dotychczas nieumieszczone przedmioty 3 szafy wystarczyć powinny.

Rubryka IV. poz. 33. *Różne nieprzewidziane wydatki*. 100 zł. wykreśla się, jako wydatek nieusprawiedliwiony.

Rubryka V. poz. 35. *Zbiory i muzea*.

a) Zbiór rolniczy. Preliminowaną kwotę 400 zł. jako nadzwyczajny wydatek zniża się do 250 zł. z przeznaczeniem tejsze na zakupno przyrządów do bonitacji ziemi i urządzenia zbioru nawozów mineralnych i sztucznych.

c) Wydatek nadzwyczajny na zbiór fizyczny redukuje się z 300 zł. na 150 zł.,

d) „ „ „ „ botaniczny „ z 120 zł. na 100 zł.,

i) „ „ „ „ leśny „ z 40 zł. na 20 zł.,

jako dostatecznie odpowiadające istotnym potrzebom.

o) Żądaną kwotę na zbiory do geografii fizycznej przenosi się do pozycji *c)*.

p) Wydatek nadzwyczajny na stację meteorologiczną uchyla się z uwagi, iż w roku 1886. na ten cel 100 zł. uchwalono, co na założenie tej stacji wystarczyć mogło.

Rubryka V. poz. 37. *a) Przykupno dzieł*. Gdy uzupełnienie biblioteki powinno odbywać się stale i systematycznie, przeto wydatkowanie w tym dziale pod formą zwyczajnych i nadzwyczajnych wydatków nie jest właściwem.

Komisja przeto uważa za stosowne podnieść stałą dotację na bibliotekę z 200 zł. na 300 zł., a natomiast uchyla preliminowaną kwotę 200 zł. jako nadzwyczajny wydatek na zakupno dzieł.

W tej samej pozycji *ad b)* preliminuje Wydział krajowy na oprawę książek 50 zł. jako zwyczajny, a 50 zł. jako nadzwyczajny wydatek.

Gdy w roku 1886. udzielił już Wysoki Sejm na ten cel 150 zł., z której to kwoty znaczna część książek w bibliotece Czernichowskiej eprawioną być musiała, przeto na r. 1887. wstawia się jedynie 50 zł. w dział wydatków zwyczajnych na oprawę książek.

W dziale dochodów komisja nie czyni żadnych zmian.

W myśl powyższego uzasadnienia komisja wnosi:

Liczba
rubryki pozycji

Zwyczajne Nadzwyczajne Razem

zł. w. a.

Wydatki.**I.****Płace nauczycieli.**

1. Nauczyciel fachowy, zarazem dyrektor	2.060		
2. 3 nauczycieli fachowych do nauk zawod., po 1.440 zł.	4.320		
3. 2 " " " " zasad. " 1.240 "	2.480		
4. Kapelan i katecheta	800		
5. 3 nauczycieli pomocniczych z płacą adjunktów, po 800 zł.	2.400		
6. Instruktor do robót praktycznych	600		
7. Opał dla kapelana i nauczycieli pomocniczych	260		
Suma rubryki I.	12.920	—	12.920

II.**Inne płace i zasługi.**

8. Kasyer	800		
9. Pisarz dyrekcji	500		
10. Służba zakładowa:			
a) sługa szkolny (płaca 100 zł., wikt 100 zł.)	200		
b) sługa przylaboratoryum (" 60 " " 100 ")	160		
c) stróż domowy (" 60 " " 100 ")	160		
d) 2 chłopców do usługi uczniów. (" 50 " " 180 ")	230		
e) stróż nocny i podwórz. (" 60 " " 100 ")	160		
Suma rubryki II.	2.210	—	2.210

III.**Koszta administracyjne.**

11. Zarząd:			
a) pomoc kancelaryjna dla Kuratorji szkoły	200 zł.		
b) potrzeby kancelaryjne szkoły.	100 "		
c) druki i inseraty	100 "		
d) portorya i przesyłki	50 "		
e) koszta podróży w interesach zakładu	200 "	650	
12. Opał		500	
13. Oświetlenie		250	
14. Utrzymanie budynków i ogrodzeń		700	
15. " i uporządkowanie dziedzińca		50	100
16. Zabezpieczenie budynków		350	
17. Najem pomieszkania dla adjunkta		120	
18. Płaca kominiarza		50	
19. Sprzęty i ruchomości		100	150
20. Koszta lustracyi zakładu		200	
21. " nabożeństwa		70	
22. Lekarz i apteka		100	
23. Rozmaite nieprzewidziane		100	
Suma rubryki III.	3.240	250	3.490
Do przeniesienia	18.370	250	18.620

Liczba
rubryki pozycji

Zwyczajne Nadzwyczajne Razem

zł. w. a.

Z przeniesienia . . . 18.370 250 18.620

IV. Utrzymanie uczniów.

24. Żywność (50 uczniów po 180 zł.)	9.000		
25. Opał do kuchni	475		
26. Służba kuchenna	655		
27. Sprzęty do sal sypialnych, infimeryi i jadalni	100	200	
28. Odzież (50 uczniów po 40 zł.)	2.000		
29. Sprzęty do kuchni i naczynia stołowe	60	100	
30. Pościel	160		
31. Pranie bielizny i pościeli	250		
Suma rubryki IV.	12.700	300	13.000

V. Potrzeby naukowe.

32. Eksperymenta przy wykładach:				
a) dla nauczyciela rolnictwa	25 zł.			
b) „ „ hodowli zwierząt	10 „			
c) „ „ zootomii	20 „			
d) „ „ weterynaryi	25 „			
e) „ „ botaniki	20 „			
f) „ „ fizyki	25 „			
g) „ „ miernictwa	15 „		140	
33. Zbiory i muzea:		zwycz.	nadzwycz.	
a) zbiór rolniczy	50 zł.	250 zł.		
b) „ „ hodowlany	100 „	— „		
c) „ „ I. fizykalny	100 „	150 „		
		II. geografii fizykalnej	50 „	— „
d) „ „ botaniczny	30 „	100 „		
e) „ „ zoologiczny	50 „	50 „		
f) „ „ mechaniczny	50 „	80 „		
g) „ „ mineralogiczny	10 „	40 „		
h) „ „ technologiczny	20 „	200 „		
i) „ „ okazów leśnych	10 „	20 „		
k) „ „ weterynaryjnych	20 „	40 „		
l) „ „ narzędzi rolniczych	100 „	300 „		
m) „ „ przyrządów matematycz., oraz mierniczych i niwe- lacyjnych	20 „	80 „		
n) „ „ modeli do budownictwa	10 „	90 „		
o) „ „ „ geografii fizyk.	— „	— „		
p) stacya meteorologiczna	20 „	— „	640	1.400
34. Laboratoria:		zwycz.	nadzwycz.	
a) laboratorium chemiczne	350 zł.	— zł.		
b) „ „ roślinno - fizyolog.	100 „	100 „		
c) „ „ zoologiczne	100 „	— „	550	100
Do przeniesienia			1.930	1.500
			31.070	550
				31.620

Liczba rubryki pozycji			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			zł. w. a.		
	Z przeniesienia	.	31.070 1.330	550 1.500	31.620
35.	Biblioteka i czytelnia:				
	a) przykupno dzieł	. . .	300 zł.	— zł.	
	b) oprawa książek	. . .	50 "	— "	
	c) czasopisma	. . .	100 "	— "	450
36.	Ogród botaniczny	. . .		80	100
37.	Utrzymanie pola doświadczalnego	. . .		100	
38.	Wycieczki naukowe uczniów z nauczycielami	. . .		300	
	Suma rubryki V.	.	2.260	1.600	3.860
	Suma wydatków	.	33.330	2.150	35.480
W porównaniu do prelimitowanych przez Wydział krajowy			34.600	3.080	37.680
			mniej o		2.200 zł.

Dochody.

I.	1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	.	5.000	—	5.000
II.	Opłaty od uczniów.				
	2. Opłaty na utrzymanie od 50 uczniów po 260 zł.	.	13.000		
	3. „ od tyłuż uczniów na laboratorium chemiczne po 10 zł.	. . .		500	
	Suma rubryki II.	.	13.500	—	13.500
III.	4. Dochód z gospodarstwa i spiżarni	.	50	—	50
IV.	5. Sprzedaż płodów z pola doświadczalnego	.	50	—	50
	Suma dochodów	.	18.600	—	18.600
W porównaniu z wydatkami			—	—	35.480
okazuje się niedobór do pokrycia z funduszy krajowych					16.880

Szkoła ogrodnicza w Czernichowie.

Wydatki tej szkoły prelimituje Wydział krajowy	zwyczajne	w kwocie	3.175 zł.
„ „ „ „ „ „ „	nadzwyczajne	„	100 „
	Razem wydatki	.	3.275 zł.
W porównaniu do wydatków uchwalonych na rok 1886.		.	3.020 „
	więcej o	.	255 zł.

Dochody tej szkoły oblicza Wydział krajowy na 2.600 zł., to jest wyżej o 75 zł. w porównaniu do dochodów uchwalonych na rok 1886., a to spodziewając się o tę kwotę wyższego dochodu ze sprzedaży szczepów.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego przedstawia komisya Wysokiemu Sejmowi do uchwały wszystkie rubryki wydatków i dochodów, z wyjątkiem jednak w Rubr. I. poz. 2. zwiększonego wydatku na nauczycieli pomocniczych w kwocie 150 zł.

Przeciw temu zwiększeniu wydatków oświadcza się komisya z uwagi, iż dla 6 uczniów szkoły ogrodniczej w Czernichowie, z których każdy rocznie zwyż 500 zł. kosztuje, stały nauczyciel ogrodnik i 300 najmniej godzin wykładów innych nauczycieli wystarczyć powinny.

Komisyja wnosi:

Wydatki.

		Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
		zł. w. a.		
I. Płace nauczycieli.				
1.	Nauczyciel ogrodnik (płaca i opał)	860		
2.	Nauczyciele pomocniczy	300		
<u>Suma rubryki I.</u>		1.160	—	1.160
II. Koszta administracyjne.				
3.	Czynsz z domu i ogrodu	200		
4.	Opał	50		
5.	Oświetlenie	30		
6.	Utrzymanie budynku	50		
7.	Sprzęty i ruchomości	40		
8.	Rozmaite nieprzewidziane	50		
<u>Suma rubryki II.</u>		420	—	420
III. Utrzymanie uczniów.				
9.	Żywność (6 uczniów po 120 zł.)	720		
10.	Odzież, pościel i pranie (6 uczniów po 30 zł.)	180		
<u>Suma rubryki III.</u>		900	—	900
IV. Potrzeby naukowe.				
		zwyocz.	nadzwycz.	
11.	Ogród:			
a)	najem robotnika	200 zł.	— zł.	
b)	inspekta, szklarnia i drobne wydatki	80 „	100 „	
c)	zakup. nasion, drzewek i szczep.	50 „	— „	
d)	folwarkowi za nawóz	60 „	— „	
<u>Suma subrubryki 11.</u>		390	100	
12.	Narzędzia	50		
13.	Materyały piśmienne	30		
14.	Książki i inne potrzeby	75		
<u>Suma rubryki IV.</u>		545	100	645
<u>Suma wydatków</u>		3.025	100	3.125

W porównaniu do preliminarza Wydziału krajowego mniej o 150 zł.

Liczba
rubryki pozycyi

Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
zł. w. a.		

Dochody.

I.	1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.000	—	2.000
II.	2. Z ogrodu za ogrodowizny, szczepy i owoce	600	—	600
Suma dochodów		2.600	—	2.600
W porównaniu z wydatkami		—	—	3.125
okazuje się niedobór		—	—	525

Lwów dnia 18. Grudnia 1886.

Smarzewski
przewodniczący.

Abrahamowicz
sprawozdawca.
